

Αριθμός 2124

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
 ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
 (ΝΟΜΟΙ 30(I) ΤΟΥ 2001, 122(I) ΤΟΥ 2001,
 139 (I) ΤΟΥ 2002 ΚΑΙ 10(I) ΤΟΥ 2003)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση.

Τίτλος: Εμπορεύματα των ειδών που περιγράφονται στο κάθε ένα από τα πιο κάτω εδάφια, που εισάγονται για χρήση όπως καθορίζεται πιο κάτω. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος. Τέταρτος Πίνακας. Κλάση 02, Εδάφιο 20.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Τελωνείων, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο: «Εμπορεύματα των ειδών που περιγράφονται στο κάθε ένα από τα πιο κάτω εδάφια, που εισάγονται για χρήση όπως καθορίζεται πιο κάτω. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος. Τέταρτος Πίνακας. Κλάση 02, Εδάφιο 20». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλούμενων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και ως εκ τούτου συνιστά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενο πρόγραμμα ενισχύσεων.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενισχυσης είναι το Τμήμα Τελωνείων.
- (β) οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή απαλλαγής από τον τελωνειακό δασμό του ακόλουθου εμπορεύματος που αναφέρεται στο εδάφιο 20 της κλάσης 02 του Τέταρτου Πίνακα:

Οινόπνευμα που εισάγεται από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων για μεταπώληση σε αδειούχους οινοπνευματοποιούς Α' και Β' κατηγορίας και ποτοποιούς.
- (γ) άμεσος δικαιούχος της απαλλαγής είναι το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων το οποίο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα της εμπορίας οινοπνεύματος. Έμεσοι δικαιούχοι της απαλλαγής είναι οι οινοπνευματοποιοί Α' και Β' κατηγορίας και οι ποτοποιοί εφόσον η μεταπώληση του εισαγόμενου οινοπνεύματος σε αυτούς είναι όρος για τη χορήγηση της δασμολογικής απαλλαγής.
- (δ) η κοινοποιηθείσα ενισχυση έχει ως νομική βάση το άρθρο 12 και τον Τέταρτο Πίνακα, κλάση 02, εδάφιο 20 του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου.
- (ε) το κοινοποιηθέν μέτρο έχει απεριόριστη διάρκεια.
- (στ) ο έλεγχος της εφαρμογής της ενισχυσης διενεργείται από τον Κλάδο Εσωτερικού Ελέγχου και τον Κλάδο Διερευνήσεων Τελωνειακών Αδικημάτων.

(ζ) σε περίπτωση παράβασης των όρων χορήγησης της απαλλαγής τα εμπορεύματα υπόκεινται σε κατάσχεση και επιβάλλονται αυστηρές χρηματικές ποινές.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:
 - (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η παρεχόμενη απαλλαγή από τον τελωνειακό δασμό σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από δασμούς που θα εισπραττεί κανονικά, βάσει του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου και άρα απώλεια δημόσιων εσόδων.
 - (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται από τους κύπριους οινοπνευματοποιούς Α' και Β' κατηγορίας και τους ποτοποιούς με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους παραγωγής των τελικών τους προϊόντων. Η πιο πάνω ενίσχυση δε θα είχε παρασχεθεί υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής δραστηριότητας των δικαιούχων επιχειρήσεων.
 - (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής, κι αυτό γιατί η ενίσχυση δεν παρέχεται σε όλες τις επιχειρήσεις όλων των κλάδων παραγωγής που μπορούν να τύχουν παρόμοιων ενισχύσεων αλλά περιορίζεται στις κυπριακές επιχειρήσεις παραγωγής των πιο πάνω αναφερόμενων προϊόντων. Συνεπώς το μέτρο είναι επιλεκτικό.
 - (iv) τέλος, λόγω του γεγονότος ότι η απαλλαγή στοχεύει στη μείωση του κόστους παραγωγής εμπορεύσιμων προϊόντων, νοθεύεται ή απειλείται να νοθεύεται ο ανταγωνισμός στην κυπριακή αλλά και στις διεθνείς αγορές μεταξύ των κυπρίων οινοπνευματοποιών και ποτοποιών και ανταγωνιστών της επιχειρηματικής δραστηριότητας των δικαιούχων επιχειρήσεων που εδρεύουν σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς η κοινοποιηθείσα ενίσχυση νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκε στις κατηγορίες

ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες όμως απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι στο βαθμό που το εισαγόμενο οινόπνευμα χρησιμοποιείται για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, η κοινοποιηθείσα απαλλαγή δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου και άρα δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.

- (δ) Περαιτέρω εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Επειδή το πρόγραμμα αφορά τη μείωση του κόστους των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται από κυπριακές επιχειρήσεις παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων, κρίθηκε ότι δεν εμπίπτει στις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5(1)(α) και (γ), δηλαδή τις ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι αισιοδύος χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση και τις ενισχύσεις για την προώθηση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και του πολιτισμού, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε υπόψη ο στόχος του μέτρου, ο οποίος είναι η ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής συγκεκριμένων προϊόντων, κρίθηκε ότι αυτή εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων του άρθρου 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που δύνανται να εγκριθούν για να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, το κοινοποιηθέν μέτρο συνεπάγεται τη μείωση του κόστους παραγωγής ενός συγκεκριμένου τομέα της κυπριακής βιομηχανίας. Οι ενισχύσεις που επιδούν άμεσα στο κόστος παραγωγής ανήκουν στην κατηγορία των λειτουργικών ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται χωρίς καμία άμεση υποχρέωση, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης που να διασφαλίζει τη βελτίωση της χοηματοοικονομικής κατάστασής της, δηλαδή χωρίς να χοηματοδοτούν άμεσα επενδύσεις ή δημιουργία θέσεων εργασίας ή έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη.

Οι λειτουργικές ενισχύσεις ενδέχεται να εμπίπτουν στις κατηγορίες δημόσιων ενισχύσεων που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου. Βασικές, όμως, προϋποθέσεις για να εγκριθούν ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 5 είναι οι ενισχύσεις αυτές να είναι κατάλληλες και απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 5, δηλαδή να μην ξεπερνούν τα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών του συγκεκριμένου άρθρου. Ο μακροχρόνιος όμως χαρακτήρας της κοινοποιηθείσας λειτουργικής ενισχυσής σε συνδυασμό με τα βασικά στοιχεία της, δηλαδή την έλλειψη άμεσης, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, υποχρέωσης εκ μέρους του δικαιούχου, την καθιστά ακατάλληλη και δυσανάλογη για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται από το άρθρο 5.

Γι' αυτούς τους λόγους κρίθηκε ότι λειτουργικές ενισχύσεις δύνανται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό

πολύ αυστηρές προϋποθέσεις, οι οποίες δε συντρέχουν στην υπό εξέταση ενίσχυση, και κατά κανόνα σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ωητά στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημόσιων ενισχύσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5.

Κατ' επέκταση, η απαλλαγή από τον τελωνειακό δασμό που παρέχεται με την κοινοποιηθείσα ενίσχυση αποβλέπει στο να απαλλάξει τις επιχειρήσεις ενός κλάδου της κυπριακής βιομηχανίας από τις δαπάνες που θα έφερε οι ίδιες να επωμισθούν στα πλαίσια της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων τους. Το αποτέλεσμα είναι να νοθεύεται ο ανταγωνισμός στην κυπριακή και τις διεθνείς αγορές μεταξύ εγχώριων και ξένων βιομηχανιών παραγωγής των πιο πάνω ειδών και να υπάρχει σαφής κίνδυνος αλλοίωσης των όρων των συναλλαγών μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να καθίσταται δυνατή η επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Νόμου (ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων).

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Έμπορεύματα των ειδών που περιγράφονται στο κάθε ένα από τα πιο κάτω εδάφια, που εισάγονται για χρήση όπως καθορίζεται πιο κάτω. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος. Τέταρτος Πίνακας. Κλάση 02, Εδάφιο 20» συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Οι ενισχύσεις αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου στο βαθμό που το εισαγόμενο οινόπνευμα χρησιμοποιείται για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

Το υπόλοιπο μέρος της ενίσχυσης αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο μέρος 3 της παραπάνω απόφασης. Ως εκ τούτου, εκδίδεται αρνητική απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το μέρος αυτό του προγράμματος θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε θα πρέπει να καταργηθεί.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Τελωνείων.

Λευκωσία, 24 Μαρτίου 2003.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,
Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε.: 25.06.002.199 (483.1.2.27.2.1.12)